

# Finansklagenemnda Skade

## Avgjørelse FinKN 2021-1094

18.11.2021

**SpareBank 1 Skadeforsikring AS (nå Fremtind Forsikring AS)**

**Bygning - innbo (kombinert)**

Erstatningsoppgjør etter brannskade på PCer – kravet tilstrekkelig dokumentert?

Sikrede krevde kr 100 000 i erstatning etter at 100 stk PCer ble skadet i forbindelse med brann i boden hans. Selskapet etterspurte dokumentasjon på verdien av maskinene, og sikrede fremla en skriftlig bekreftelse på at han hadde kjøpt maskinene for det angivelige beløpet av en venn. I forbindelse med utredning av saken fant selskapet ut at sikredes venn hadde kjøpt 36 maskiner for et samlet beløp på kr 13 000 fra en bruktforhandler. Selskapet besluttet å legge dette beløpet til grunn i erstatningsoppgjøret, slik at sikrede ville få utbetalt kr 361 pr. maskin. Sikrede aksepterte ikke dette erstatningstilbudet og anførte at det avgjørende var hvilket beløp han selv faktisk hadde betalt for maskinene. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde krav på ytterligere erstatning.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 100 000

---

### Saksfremstilling

Saken gjelder selskapets erstatningsoppgjør etter brannskade på PCer som ble oppbevart i sikredes bod og spørsmål om sikrede har dokumentert kravet sitt tilstrekkelig.

Sikrede har tegnet en innboforsikring med følgende bestemmelser om erstatningsoppgjøret:

#### 5. Erstatningsberegning

##### 5.1 Oppgjørsmåter

Skaden kan erstattes på følgende måte:

- reparasjon
- gjenanskaffelse av tilsvarende, eller vesentlige tilsvarende, gjenstand
- kontantoppgjør

Erstatningen kan ikke overstige det selskapet må betale for reparasjon eller gjenanskaffelse. Selskapet kan avgjøre hvilken oppgjørsform, reparatør eller leverandør som skal benyttes.

(...)

##### 5.2 Hvordan erstatningen blir beregnet

Skaden fastsettes på grunnlag av kostnadene til reparasjon/gjenanskaffelse til samme, eller vesentlig samme, stand som umiddelbart før skaden inntraff, ut fra prisene på skadedagen. Gjenanskaffelseprisen kan ikke settes høyere enn det selskapet må betale for gjenstanden. Verdien av gjenstanden etter skade trekkes fra.

Sikrede meldte om at det var oppstått brann i bodene hans den 15.2.18. Han opplyste om at han oppbevarte 100 stk. PCer for til sammen kr 100 000 i den ene boden.

Selskapet rekvirerte et skadesaneringsfirma for å gjennomgå og registrere de skadde gjenstandene. Selskapet ba så sikrede om å sende inn dokumentasjon på at han hadde kjøpt PCer for kr 100 000.

Sikrede sendte inn et lånebevis som dokumentasjon for kjøp av maskinene, samt kontoutskrifter som bekreftete en rekke bankuttak. Selskapet besluttet å utrede saken nærmere.

I samtale med utreder den 9.3.18 opplyste sikrede at han hadde kjøpt maskinene av venner og bekjente. Han hadde anskaffet maskinene i løpet av en tomånedersperiode og skal ha finansiert kjøpet ved hjelp av forbrukslån. Maskinene skal angivelig ha vært mellom ett–to år gamle, og sikrede skal ha betalt i snitt kr 1 000 pr. maskin.

Selskapet etterspurte på nytt dokumentasjon på innkjøp/verdi på maskinene. Sikrede sendte inn en skriftlig bekreftelse fra en person A, hvor det fremgikk at A hadde solgt 100 stk. PCer til sikrede for kr 100 000. Av bekreftelsen fremgikk det at betalingen var gjort "med flere forskjellige kontanter". Videre fremgikk det at maskinene opprinnelig var kjøpt hos en bruktforhandler før de ble solgt videre til sikrede.

Utrederen kontaktet den aktuelle bruktforhandleren og fikk bekreftet at A hadde kjøpt 20 stk. PCer og 16 stk. Macbooker til et samlet beløp på kr 13 000. Samme dag mottok selskapet en bekreftelse fra skadesaneringsfirmaet på at var korrekt at 100 stk. maskiner, slik sikrede hadde angitt i skadeoppgaven, hadde blitt skadet i brannen.

Selskapet innvilget kr 13 000 i erstatning den 23.4.18 for 20 stk. PCer og 16 stk. Macbooker.

Sikrede klaget på oppgjøret og opprettholdt sitt tidligere krav på kr 100 000. Vedlagt klagen lå en salgskvittering på at A hadde kjøpt 100 stk. PCer fra en bruktforhandler til kr 75 pr. enhet. Sikrede hevdet at A solgte disse 100 enhetene videre til sikrede for kr 100 000.

Selskapet kom til at verdivurderingen som ble lagt til grunn forbindelse med oppgjøret av 23.4.18 kunne brukes for alle de 100 maskinene, som en minnelig løsning i saken. Dette var kr 361,11 i snittpris pr. enhet. Sikrede ble dermed tilbudt en erstatning på totalt kr 36 111.

Sikrede aksepterte ikke dette tilbudet og klaget saken inn for Finansklagenemnda.

**Sikrede** anfører at selskapets erstatning er satt for lavt. Hver enkelte PC hadde i utgangspunktet en høyere verdi enn kr 1 000. Sikredes venn A hadde i utgangspunktet en plan om videresalg av maskinene til utlandet for langt over kr 100 000. Noe gikk galt under avtaleprosessen, og A valgte derfor i stedet å selge maskinene til sikrede for en lavere sum. I renset og klargjort stand er kr 1 000 for en PC en rimelig sum, og sikrede har hatt mye arbeid med maskinene.

Det er svært lettvinnt for selskapet å vise til at det ikke er framlagt nok dokumentasjon vedr. verdien av maskinene. Uten at sikrede fikk mulighet til å sikre seg, hentet saneringsfirmaet maskinene og kjørte dem bort. Dermed har selskapet selv bidratt med å vanskeliggjøre dokumentasjonen. Uansett gjelder prinsippet om at gjenanskaffelsesprisen ikke kan settes høyere enn hva selskapet må betale for den aktuelle gjenstanden. Det er umulig for selskapet å skaffe 100 maskiner for en pris under kr 1 000 pr. stk. I fremlagt annonse fra brukselgeren B ser man at maskiner selges fra kr 2 990. Full kontorpakke koster kr 4 990. I fremlagt oversikt fra en annen brukselger C, ser man at rimeligste maskin selges for kr 1 906. Utskrift fra Finn.no viser at billigste maskin som ligger ute koster kr 800, men snittprisen er fire ganger høyere. Dertil kommer arbeidet med kjøp og innhenting.

Den skriftlige bekreftelsen fra A på at sikrede har kjøpt maskinene fra ham for kr 100 000 fremstår som troverdig dokumentasjon. Sikrede har betalt litt tilfeldig i avdrag, og dette har skjedd kontant. Det finnes derfor ingen skriftlig kvittering eller faktura mellom kjøper og selger, men i mange miljøer er ikke dette uvanlig. Sikrede har forpliktet seg til et beløp på kr 100 000 for maskinene overfor A, og det er dermed dette som utgjør sikredes økonomiske tap.

**Selskapet** anfører at erstatningsoppgjøret er korrekt. Fal. § 8-1 bestemmer at sikrede ved skadeoppgjøret skal gi selskapet de opplysninger og dokumenter som selskapet trenger for å kunne beregne sitt ansvar og utbetale erstatning. Det er sikrede som må sannsynliggjøre verdien av de gjenstandene som kreves erstattet.

I denne saken er det dokumentert at A betalte kr 75 pr. maskin hos bruktforhandler, jf. kvitteringen som sikrede har fremlagt. Det foreligger ikke dokumentasjon på at maskinene har høyere verdi. Selskapet har likevel kommet til at verdivurderingen som ble benyttet i forbindelse med oppgjøret den 23.4.18 kunne legges til grunn for alle 100 enhetene, som minnelig løsning i saken.

Det er dessuten ikke dokumentert at A alene solgte 100 datamaskiner til sikrede. Dette samsvarer heller ikke med de opplysninger som sikrede selv har gitt da han opplyst at maskinene var kjøpt av venner og bekjente.

### **Finansklagenemnda Skades begrunnelse**

Spørsmålet er om selskapets erstatningsoppgjør er korrekt.

Nemnda slutter seg til sekretariatets vurdering:

Forsikringsavtaleloven (fal.) 8-1 første ledd pålegger den som vil fremme et krav mot selskapet å fremlegge de opplysninger og dokumenter som selskapet trenger for å kunne ta stilling til kravet og beregne sitt ansvar. Videre følger det av sikker rett at det er kravstiller som har bevisbyrden for sitt krav.

I denne saken er det bevist at 100 PCer har blitt skadet i brann. Videre er det fremlagt en skriftlig bekreftelse fra sikredes venn på at sikrede kjøpte PCene av ham for kr 100 000. Det avgjørende er imidlertid ikke hva sikrede har betalt for PCene, selv om dette i noen tilfeller kan gi en pekepinn på verdien. I den forbindelse viser vi til **FSN 3108**, hvor nemnda bemerket at:

(...) det er helt på det rene at anskaffelsesprisen for en forsikret gjenstand er uten betydning for en gjenstands forsikringsverdi. Det er det det koster å gjenanskaffe en skadet gjenstand etter dagens priser som er gjenstandens forsikringsverdi. Dette er i samsvar med alminnelige forsikringsrettslige prinsipper og følger også direkte av vilkårene (...)

I foreliggende sak viser vi til vilkårenes pkt. 5 for bestemmelser om hvordan erstatningen skal beregnes. Iht. pkt. 5.2 skal skaden fastsettes på grunnlag av:

Kostnadene til reparasjon/gjenanskaffelse til samme, eller vesentlig samme, stand som umiddelbart før skaden inntraff, ut fra prisene på skadedagen. Gjenanskaffelseprisen kan ikke settes høyere enn det selskapet må betale for gjenstanden.

Sikrede har ikke fremlagt noen opplysninger om PCene (type, merke, osv.) og hva slags stand de var i på skadetidspunktet. Sikrede anfører at han har hatt mye arbeid med PCene og at de er rensset og klargjort, uten å opplyse nærmere om hva klargjøring innebærer. Selskapet har dermed få opplysninger å gå etter for å kunne beregne tapet. Etter vårt syn må selskapet kunne forlange bedre dokumentasjon i forbindelse med et krav på kr 100 000, enn det sikrede har fremlagt.

Sekretariatet har ikke grunnlag for å ta stilling til hvilken verdi som skal legges til grunn. Etter dette har vi kommet til at sikrede ikke har dokumentert at PCene hadde større verdi enn det selskapet har utbetalt.

Sikrede har i ettertid lagt frem annonser med priser på PCer. Nemnda har ikke grunnlag for å vurdere relevansen av disse i forhold til den aktuelle saken.

Avgjørelsen er enstemmig.

### **Finansklagenemnda Skades konklusjon**

Selskapet gis medhold.

*Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).*